

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 26 август 2022 г.
(OR. en)

11933/22

Междуинституционално досие:
2022/0238 (NLE)

ECOFIN 815
FIN 882
UEM 211

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 25 август 2022 г.

До: Генералния секретариат на Съвета

№ док. Ком.: COM(2022) 399 final

Относно: Предложение за РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343 за предоставяне на временна подкрепа на Република България съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2022) 399 final.

Приложение: COM(2022) 399 final

Брюксел, 25.8.2022 г.
COM(2022) 399 final

2022/0238 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343 за предоставяне на временна подкрепа на Република България съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

С Регламент (ЕС) 2020/672 („Регламентът за SURE“) се урежда предоставянето на финансова помощ от Съюза на държавите членки, които изпитват или са сериозно застрашени от тежък икономически шок, причинен от избухването на COVID-19. Предвидената в SURE подкрепа е предназначена преди всичко за финансирането на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време или подобни мерки за защита на работниците и служителите и на самостоятелно заетите лица и съответно за намаляване на новите случаи на безработица и загуба на доходи, както и, в допълнителен аспект, за финансирането на някои свързани със здравето мерки, по-специално на работното място.

На 7 август 2020 г. България поиска финансова помощ от Съюза, а на 25 септември 2020 г. със своето Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343 Съветът предостави финансова помощ на България, за да допълни нейните усилия на национално равнище за преодоляване на въздействието на избухването на COVID-19 и за реагиране на социално-икономическите последици за работниците от него.

На 23 юни 2022 г. България отново поиска финансова помощ от Съюза по силата на Регламента за SURE.

В изпълнение на член 6, параграф 2 от Регламента за SURE Комисията се консултира с българските органи, за да провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планираните разходи, пряко свързани с мерките на трудовия пазар на България, причинени от пандемията от COVID-19. Това е свързано по-специално със съществуваща мярка, посочена в Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343 на Съвета:

Схемата е свързана с предоставянето на компенсации за работодателите, които поради избухването на COVID-19 изпитват съществен спад в дейността си и които, при липсата на тези мерки, няма да са в състояние да запазят заетостта. Месечните компенсации за допустимите предприятия са в размер между 50 % и 60 % от осигурителния доход на ползващите се от тях служители в зависимост от размера на намалението на приходите от продажби.

България предостави на Комисията необходимите сведения.

Предвид наличните доказателства Комисията предлага на Съвета да приеме решение за изпълнение, с което на България по силата на Регламента за SURE да се предостави финансова помощ в подкрепа на горепосочените мерки.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящото предложение е напълно съобразено с Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета, по силата на който е изготвено.

С настоящото предложение се допълва друг правен инструмент на Съюза за предоставяне на подкрепа на държавите членки при извънредни ситуации — Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз („Регламент (ЕО) № 2012/2002“). На 30 март 2020 г. бе приет Регламент (ЕС) 2020/461 на Европейския парламент и на Съвета, с който в обхвата на посочения инструмент се включват тежките извънредни ситуации в областта на

общественото здраве и се определят конкретни действия, отговарящи на условията за финансиране.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението е част от набор от мерки, разработени в отговор на настоящата пандемия от COVID-19, като Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса, и допълва други инструменти в подкрепа на заетостта, като Европейския социален фонд и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)/InvestEU. Като предвижда заемането на средства и след това отпускането на заеми в подкрепа на държавите членки в този конкретен случай на пандемия от COVID-19, настоящото предложение служи като втора защитна линия за финансиране на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, които спомагат за съхраняването на работните места и съответно за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание на настоящия инструмент е Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предложението е в резултат на отправено от държава членка искане и като проява на европейската солидарност предоставя на засегнатата от избухването на COVID-19 държава членка финансова помощ от Съюза под формата на временни заеми. Като втора защитна линия такава финансова помощ ще облекчи временно увеличените публични разходи на правителството за схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки и ще спомогне за съхраняването на работните места и оттам — за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица и загуба на доходи.

Тази подкрепа ще е от полза на засегнатото население и ще смекчи прякото социално и икономическо въздействие, причинено от настоящата криза с COVID-19.

- **Пропорционалност**

Предложението е съобразено с принципа на пропорционалност. То не надхвърля необходимото за постигането на целите на инструмента.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Предложението трябваше да се изготви в съкратени срокове, за да може да се приеме своевременно от Съвета, поради което не беше възможно да се проведе консултация със заинтересованите страни.

- **Оценка на въздействието**

Поради спешния характер на предложението не беше направена оценка на въздействието.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Комисията следва да може да сключва договори за заеми на финансовите пазари с цел отпускане на заем на държавата членка, искаща финансова помощ по инструмента SURE.

Освен предоставянето на гаранции от държавите членки са предвидени и други мерки с оглед на финансовата стабилност на схемата:

- стриктен и консервативен подход към финансовото управление;
- изграждане на портфейл от заеми, при който се ограничават рискът от концентрация, годишната експозиция и прекомерната експозиция към отделни държави членки, като същевременно се осигуряват достатъчни ресурси за най-нуждаещите се държави членки; и
- възможности за подновяване на дълга.

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343 за предоставяне на временна подкрепа на Република България съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета от 19 май 2020 г. за създаване на Европейски инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) вследствие на избухването на COVID-19¹, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) По искане на България от 7 август 2020 г. Съветът — посредством Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343² — отпусна финансова помощ на България под формата на заем с максимален размер от 511 000 000 EUR с максимален среден срок до падежа от 15 години и със срок на разполагаемост от 18 месеца, с която да допълни националните усилия на България за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19 и на неговите социално-икономически последици за работниците и самостоятелно заетите лица.
- (2) Заемът трябваше да се използва от България за финансиране на схемите за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, посочени в член 3 от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343.
- (3) Избухването на COVID-19 продължава да блокира значителна част от работната сила в България. Това доведе до все още внезапно и съществено увеличение на публичните разходи в България, свързани с мярката, посочена в член 3, буква б) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343.
- (4) Избухването на COVID-19 и предприетите от България през 2020 г., 2021 г. и 2022 г. извънредни мерки за спиране на разпространението на вируса и на социално-икономическите и свързаните със здравето последици от него се отразиха и все още се отразяват изключително сериозно на публичните финанси. През 2020 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет и консолидираният държавен дълг на България достигнаха съответно 4,0 % и

¹ ОВ L 159, 20.5.2020 г., стр. 1.

² Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343 на Съвета от 25 септември 2020 г. за предоставяне на временна подкрепа на Република България съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19 (ОВ L 314, 29.9.2020 г., стр. 10).

24,7 % от брутният вътрешен продукт (БВП) и се увеличиха съответно на 4,1 % и 25,1 % от БВП към края на 2021 г. Според прогнозата на Комисията за България от пролетта на 2022 г. към края на 2022 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет се очаква да достигне 3,7 % от БВП, а консолидираният държавен дълг — 25,3 % от БВП. Очаква се БВП на България да нарасне с 2,1 % през 2022 г.

- (5) На 23 юни 2022 г. България поиска допълнителна финансова помощ от Съюза в размер на 460 170 000 EUR с цел да продължи да допълва националните си усилия, предприети през 2020 г., 2021 г. и 2022 г. за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19 и неговите социално-икономически последици за работниците. По-конкретно България удължи още действието на схемите за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, посочени в съображение 6.
- (6) Компенсациите се предоставят на предприятия, които поради избухването на COVID-19 са изпитали намаление на приходите от поне 30 % поради ограничения, наложени върху дейността им, между 13 март 2020 г. и 31 декември 2020 г. Работодателите трябва да запазят заетостта на работниците и служителите за периода на участието в мярката и за същия период след това. Месечните компенсации за допустимите предприятия са в размер между 50 и 60 % от осигурителния доход на работниците и служителите в зависимост от размера на намалението на приходите. Мярката представлява удължаване на мярката, описана в член 3, буква б) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343 на Съвета, съгласно предвиденото в Постановление № 151 на Министерския съвет от 3 юли 2020 г., изменено и допълнено с Постановление № 278 от 12 октомври 2020 г., Постановление № 416 от 30 декември 2020 г., Постановление № 93 от 18 март 2021 г., Постановление № 213 от 1 юли 2021 г., Постановление № 322 от 7 октомври 2021 г., Постановление № 482 от 30 декември 2021 г. и Постановление № 40 от 31 март 2022 г.³
- (7) България изпълнява условията по член 3 от Регламент (ЕС) 2020/672 за отправяне на искане за финансова помощ. България предостави на Комисията подходящи доказателства, че считано от 1 февруари 2020 г., нейните извършени и планирани публични разходи са се увеличили с 1 015 050 000 EUR в резултат на националните мерки за справяне със социално-икономическите последици от избухването на COVID-19. Това представлява внезапно и съществено увеличение, тъй като е свързано и с удължаване или изменение на съществуващите национални мерки, пряко свързани със схемите за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, които обхващат значителна част от предприятията и работната сила в България. България възнамерява сама да финансира 43 880 000 EUR от увеличения размер на разходите.
- (8) В съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) 2020/672 Комисията се консултира с България и провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планираните публични разходи, пряко свързани с посочените в искането от 23

³ Обн. ДВ, бр. 60 от 7 юли 2020 г., изм. и доп. ДВ, бр. 89 от 16 октомври 2020 г., доп. ДВ, бр. 110 от 29 декември 2020 г., изм. ДВ, бр. 2 от 8 януари 2021 г., изм. и доп. ДВ, бр. 24 от 23 март 2021 г., изм. и доп. ДВ, бр. 56 от 6 юли 2021 г., изм. и доп. ДВ, бр. 85 от 12 октомври 2021 г., доп. ДВ, бр. 97 от 19 ноември 2021 г., изм. ДВ, бр. 1 от 4 януари 2022 г., изм. ДВ, бр. 27 от 5 април 2022 г.

юни 2022 г. схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки.

- (9) Поради това на България следва да се предостави финансова помощ, за да ѝ се помогне да се справи със социално-икономическите последици от тежкия икономически шок, причинен от избухването на COVID-19. Комисията следва да взема решенията относно падежа, размера и отпускането на траншовете и вноските в тясно сътрудничество с националните органи.
- (10) Тъй като срокът на разполагаемост, посочен в Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343 на Съвета, е изтекъл, е нужен нов срок на разполагаемост за допълнителната финансова помощ. Срокът на разполагаемост за финансовата помощ, предоставена с Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343 на Съвета, следва да бъде удължен с 21 месеца и поради това общият срок на разполагаемост следва да бъде 39 месеца, считано от първия ден след датата, на която поражда действие Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343.
- (11) България и Комисията следва да вземат предвид настоящото решение в споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672.
- (12) Настоящото решение следва да не засяга резултата от евентуални процедури относно нарушения на функционирането на вътрешния пазар, които биха могли да бъдат открити, по-специално по силата на членове 107 и 108 от Договора. То не отменя посоченото в член 108 от Договора изискване към държавите членки да уведомяват Комисията за случаите на евентуална държавна помощ.
- (13) България следва редовно да уведомява Комисията за изпълнението на планираните публични разходи, за да ѝ позволи да прецени доколко те са били изпълнени от България.
- (14) Решението за предоставяне на финансова помощ се взема с отчитане на съществуващите и очакваните нужди на България, както и на исканията за финансова помощ съгласно Регламент (ЕС) 2020/672, които вече са представени или за които е планирано да бъдат представени от други държави членки, при прилагане на принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343 се изменя, както следва:

- (1) Член 2 се изменя, както следва:

- а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Съюзът отпуска на България заем с максимален размер 971 170 000 EUR. Максималният среден срок до падежа на заема е 15 години.“;

- б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Срокът на разполагаемост на предоставената с настоящото решение финансова помощ е 39 месеца, считано от първия ден след датата, на която настоящото решение поражда действие.“

в) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Отпускането на първия транш зависи от влизането в сила на споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672. Всеки следващ транш се отпуска в съответствие с условията на посоченото споразумение за заем — или, когато е приложимо, зависи от влизането в сила на допълнение към него — или на изменено споразумение за заем, сключено между България и Комисията, което заменя първоначалното споразумение за заем.“;

(2) член 3 се заменя със следното:

„Член 3

България може да финансира следните мерки:

- а) компенсации за работодателите, както е предвидено в „Постановление № 55 на Министерския съвет от 30 март 2020 г.;
- б) средства за запазване на заетостта за работодателите, както е предвидено в Постановление № 151 на Министерския съвет от 3 юли 2020 г., изменено и допълнено с Постановление № 278 от 12 октомври 2020 г., Постановление № 416 от 30 декември 2020 г., Постановление № 93 от 18 март 2021 г., Постановление № 213 от 1 юли 2021 г., Постановление № 322 от 7 октомври 2021 г., Постановление № 482 от 30 декември 2021 г. и Постановление № 40 от 31 март 2022 г.“;

(3) член 4 се заменя със следното:

„Член 4

1. България уведомява Комисията до 30 март 2021 г. и на всеки шест месеца след тази дата за изпълнението на планираните публични разходи, докато тези разходи не бъдат изцяло изпълнени.
2. Когато мерките, посочени в член 3, се основават на планирани публични разходи и са били предмет на решение за изпълнение за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1343, България уведомява Комисията в срок от шест месеца след датата на приемане на това решение и на всеки шест месеца след това за изпълнението на планираните публични разходи, докато тези разходи не бъдат изцяло изпълнени.“ .

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република България.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*